

University of Tehran press

Strategic Planning for Electronic Teaching and Learning of English Language Using SWOT Matrix: A Case Study of High School Students in Iran

AbbasAli Ahangar*✉ 0000-0003-1288-1506

Department of English Language and Literature, Faculty of Literature and Humanities, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran.

Email: ahangar@english.usb.ac.ir

Mostafa Taghizade Langari** 0000-0003-2797-4369

Department of English Language Teaching, Faculty of Foreign Languages and Literatures, University of Tehran, Tehran, Iran

Email: m.taghizadeh@ut.ac.ir**

Atefeh Noora *** 0009-0000-6107-4394

Department of English Language and Literature, Faculty of Literature and Humanities, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran.

Email: atefeh.noora@yahoo.com

ABSTRACT

The tremendous advances in information technology (IT) have brought about extensive changes in various social and cultural fields, including language education. One of the most important changes observed in the field of language education is electronic education. Although using information technology in language teaching has many advantages, it also faces several challenges. The purpose of this research is to examine the strengths and weaknesses of electronic education and propose combined strategies to improve the situation of E-teaching and E-learning of English language in high school students in Iran. In this regard, using the descriptive-analytical method based on the SWOT matrix, the strengths and weaknesses, opportunities and threats of electronic education in teaching and learning English in high school students of Tehran city have been identified and combined strategies have been proposed to improve the current situation of E-teaching and E-learning of English language in high school students in Iran. The analysis of the research findings showed that the most significant strengths of electronic education are having access to education in variable and flexible time and place, attention to individual differences, reduction of distractions, the progression of all learners and the rapid and effective improvement of the level of English language learning in learners, and the most important weaknesses are the need for skill in using technology and high initial costs. In addition, the external factors affecting the electronic teaching and learning of English language are expressed under the title of opportunities and threats.

ARTICLE INFO

Article history:
Received: 17 July 2023
Received in revised form
30 March 2024
Accepted: 03 April 2024
Available online:
Summer 2024

Keywords:

electronic education,
English teaching and
learning, strategic
planning, SWOT matrix,
High School Students.

Ahangar, A. A., Taghizadeh Langari, M., & Noora, A. (2024). Strategic Planning for Electronic Teaching and Learning of English Language Using SWOT Matrix: A Case Study of High School Students in Iran.. *Journal of Foreign Language Research*, 14 (2), 197-217. <http://doi.org/10.22059/jflr.2024.362373.1053>

© The Author(s).

Publisher: The University of Tehran Press.

DOI: <http://doi.org/10.22059/jflr.2024.362373.1053>

*✉ Department of English Language and Literature, Faculty of Literature and Humanities, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran.

** Department of English Language Teaching, Faculty of Foreign Languages and Literatures, University of Tehran, Tehran, Iran

*** Department of English Language and Literature, Faculty of Literature and Humanities, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran.

انتشارات دانشگاه تهران

پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبان‌های خارجی

شاپای چاپی: ۴۱۲۳-۲۵۸۸ شاپای الکترونیکی: ۷۵۲۱-۲۵۸۸
Email: jflr@ut.ac.ir https://jflr.ut.ac.ir

برنامه‌ریزی راهبردی برای آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی با استفاده از ماتریس SWOT: مطالعه موردی دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم در ایران

عباسعلی آهانگر ✉

ID 0000-0003-1288-1506

گروه زبان و ادبیات انگلیسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه سیستان و بلوچستان زاهدان، ایران.

Email: ahangar@english.usb.ac.ir

مصطفی تقی‌زاده **

ID 0000-0003-2797-4369

گروه آموزش زبان انگلیسی، دانشکده زبان‌ها و ادبیات خارجی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

Email: m.taghizadeh@ut.ac.ir

عاطفه نورا ***

ID 0009-0000-6107-4394

گروه زبان و ادبیات انگلیسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه سیستان و بلوچستان زاهدان، ایران.

Email: atefeh.noora@yahoo.com

چکیده

پیشرفت‌های شگرف فناوری اطلاعات (IT) تغییرات گسترده‌ای در حوزه‌های مختلف اجتماعی و فرهنگی ایجاد کرده است و حوزه آموزش زبان نیز از این قاعده مستثنا نیست. از مهم‌ترین تغییرات صورت‌گرفته در حوزه آموزش زبان می‌توان به آموزش الکترونیکی اشاره کرد. به‌کارگیری فناوری اطلاعات در آموزش زبان با وجود مزیت‌های فراوان، با چالش‌هایی نیز مواجه است. از آنجاکه درک نظرات متخصصان و کاربران این حوزه می‌تواند به بهبود شرایط آموزش و یادگیری الکترونیکی در ایران و شناخت نقاط قوت و ضعف و فرصت‌ها و تهدیدهای موجود در این حوزه کمک کند، جستجو و کاوش برای یافتن پاسخ‌ها و راه‌حل‌هایی جامع، دقیق و کاربردی به‌منظور ارتقاء شرایط آموزش و یادگیری الکترونیکی ضروری می‌نماید. همچنین با گذشت زمان و پیشرفت فناوری و تغییر شرایط این موارد دستخوش تغییر قرار می‌گیرند لذا بررسی همه‌جانبه این جنبه از آموزش مستلزم مداومت و پیگیری می‌باشد. هدف از این پژوهش بررسی نقاط قوت و ضعف در به‌کارگیری آموزش الکترونیکی و ارائه راهبردهای ترکیبی در جهت بهبود وضعیت آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی در مقطع متوسطه دوم در ایران است. در این راستا، با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی بر اساس ماتریس SWOT، نقاط ضعف و قوت، فرصت‌ها و تهدیدهای آموزش الکترونیکی آموزش و یادگیری زبان انگلیسی در مقطع متوسطه دوم شهر تهران شناسایی شده و راهبردهای ترکیبی برای بهبود وضعیت موجود در آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی در مقطع متوسطه دوم در ایران پیشنهاد شده است. تحلیل یافته‌های پژوهش نشان داد مهم‌ترین نقاط قوت آموزش و یادگیری الکترونیکی، دستیابی به آموزش در زمان و مکان متغیر و منعطف، توجه به تفاوت‌های فردی، کاهش حواس‌پرتی، پیشرفت همه فراگیران و ارتقای سریع و مؤثر میزان یادگیری زبان انگلیسی در فراگیران بوده و مهم‌ترین نقاط ضعف آن، نیاز به مهارت استفاده از فناوری و هزینه‌های اولیه بالا است. افزون‌براین، عوامل بیرونی مؤثر بر آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی تحت عنوان فرصت‌ها و تهدیدها نیز بیان شدند.

اطلاعات مقاله

تاریخ ارسال: ۱۴۰۲/۰۴/۲۶
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۱/۱۱
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۱/۱۵
تاریخ انتشار: بهار ۱۴۰۳
نوع مقاله: علمی پژوهشی

کلید واژگان:

آموزش الکترونیکی، آموزش و یادگیری زبان انگلیسی، برنامه‌ریزی راهبردی، ماتریس SWOT، دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم.

آهانگر، عباسعلی، تقی‌زاده لنگری، مصطفی، و نورا، عاطفه. (۱۴۰۳). برنامه‌ریزی راهبردی برای آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی با استفاده از ماتریس SWOT: مطالعه موردی دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم در ایران. پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبان‌های خارجی، ۱۴ (۲)، ۱۹۷-۲۱۷.

DOI: <http://doi.org/10.22059/jflr.2024.362373.1053>

The Author(s).

Publisher: The University of Tehran Press.

DOI: <http://doi.org/10.22059/jflr.2024.362373.1053>

✉ *استاد زبان‌شناسی، گروه زبان و ادبیات انگلیسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه سیستان و بلوچستان زاهدان، ایران.

**دکترای آموزش زبان انگلیسی، گروه آموزش زبان انگلیسی، دانشکده زبان‌ها و ادبیات خارجی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

***دانشجوی دکتری زبان‌شناسی، گروه زبان و ادبیات انگلیسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه سیستان و بلوچستان زاهدان، ایران.

۱. مقدمه

چالش اصلی دست‌اندرکاران نظام‌های آموزش الکترونیکی فراهم کردن محیط‌های یادگیری قدرتمند برای دانشجویان است و هدف محیط‌های یادگیری قدرتمند، توسعه مهارت‌های پیچیده و سطح بالا، فهم عمیق مفاهیم و مهارت‌های فراشناختی نظیر توانایی نظارت بر یادگیری خود است (زمانی و مدنی، ۱۳۹۰). در شرایط همه‌گیری ویروس کرونا تعادل نظام اجتماعی دچار اختلال گردید و برای بازیابی این نظم از دست‌رفته تمهیدات گوناگونی از جمله آموزش مجازی در نظر گرفته شد. اگرچه آموزش مجازی فرصت‌های زیادی در حوزه آموزش ایجاد کرد، اما به دلیل عدم تجربه کافی در به‌کارگیری آن و نبود زیرساخت‌های مناسب با چالش‌هایی نیز مواجه شد. با توجه به احتمال استمرار آموزش مجازی در مراکز آموزشی بررسی وضعیت آموزش الکترونیکی و فرصت‌ها و چالش‌های موجود در آن ضروری است (ابراهیمی، عالی‌شاه و زمانی‌پور، ۱۴۰۰).

در دوران همه‌گیری ویروس کرونا به‌جهت تداوم برنامه‌های آموزشی راهکارهای مختلفی ارائه گردید که یکی از آنها آموزش از طریق شبکه آموزش صدا و سیما ملی با هدف عدالت آموزشی بود (شفایی و علیاری، ۱۴۰۱). باوجود تجارب موافقی که در این زمینه به دست آمد، امکان ارائه تمامی دروس نبود و علاوه بر آن یکی از مهم‌ترین اشکالات این نوع آموزش، یک‌طرفه بودن ارتباط و عدم تعامل بین معلم و دانش‌آموز بود. این مسئله تا حدی پس از اجرای طرح نرم‌افزار شبکه آموزشی دانش‌آموز (شاد) برطرف گردید. اگرچه این شبکه هم محدودیت‌هایی داشت اما توانست به تدریج تاحدودی رضایت نسبی معلمان و دانش‌آموزان را جلب کند. از طرفی همه‌گیری ویروس کرونا منجر به شکوفایی برخی قابلیت‌ها، از جمله فراگیر شدن و رونق یافتن آموزش مجازی در سراسر کشور شد. از آنجاکه آموزش مجازی در کشور وارد مرحله جدیدی شده و توجه بیشتری به آموزش‌های مجازی معطوف شده است و مسئولین امر نیز بیش از پیش بر اهمیت این امر واقف شده‌اند؛ لازم است با توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز، از قبیل توسعه شبکه سراسری اینترنت و افزایش سرعت آن، تولید نرم‌افزارهای آموزشی تعامل محور و استفاده از تجارب کسب

شده در این همه‌گیری آموزش مجازی در کشور افزایش یابد (همان).

گسترش نظام‌های یادگیری الکترونیکی در بسیاری از مدارس در نقاط مختلف دنیا، ضرورت استفاده از آموزش و یادگیری الکترونیکی را به‌خوبی بیان می‌کند. در همین راستا و باتوجه به مزایای اثبات شده آموزش و یادگیری الکترونیکی، مدارس زیادی در سال‌های اخیر شروع به ارائه برخی از واحدهای درسی خود را از طریق نظام برخط آموزش الکترونیکی کرده‌اند (ژانگ^۱ و نونامیکر^۲، ۲۰۰۳)، که آموزش و یادگیری زبان انگلیسی به کمک فناوری الکترونیکی نیز از این قاعده مستثنا نیست.

در دهه‌های اخیر، فرایند آموزش و یادگیری زبان با ظهور پدیده آموزش از راه دور تا حد زیادی دستخوش تغییر شده است. یونسکو^۳ (۲۰۰۲) هر نوع فرایند آموزشی‌ای که در آن همه یا بیشتر تدریس توسط افرادی انجام می‌شود که از نظر زمانی و مکانی در فضایی دور از فراگیر هستند را به‌عنوان آموزش از راه دور در نظر گرفته است. با پیشرفت ارتباطات و فناوری، آموزش کاغذ-محور به سوی آموزش رایانه-محور با سرعت قابل توجهی در حال تغییر است، به‌نحوی که هم مدرسان و هم فراگیران به سمت استفاده از فناوری در یادگیری و آموزش و ابزارهایی مانند اینترنت و رایانه گرایش پیدا کرده‌اند (شیخی و غلامی، ۱۳۹۵).

آموزش الکترونیکی ارتباط تنگاتنگی با آموزش از راه دور دارد. در ابتدا آموزش از راه دور به‌منظور تسهیل دسترسی افراد مناطق دور افتاده و روستایی به آموزش عالی پدید آمد، اما با گذر زمان و با بهره‌گیری از پیشرفت‌های صورت‌گرفته در حوزه ارتباطات و فناوری، جای خود را به یادگیری الکترونیکی داد. به بیان دیگر، تکامل فناوری‌های ارتباطی، به‌ویژه شبکه بین‌المللی نت، یادگیری الکترونیکی را جایگزین مفهوم سنتی آموزش از راه دور کرد (لیو^۴ و وانگ^۵، ۲۰۰۹). ولش^۶ و ونبرگ^۷ براون^۸ و سیمیرینگ^۹ (۲۰۰۳) آموزش الکترونیکی را به‌عنوان استفاده از فناوری شبکه اینترنت یا اینترنت به‌منظور آموزش و انتقال اطلاعات به افراد در نظر می‌گیرند. تاکر و جنتری^{۱۰} (۲۰۰۹) بر این باورند که نیاز روزافزون به آموزش در شرایط محدودیت بودجه دانشگاه‌ها و رکودهای اقتصادی در دنیا

6. Welsh
7. Wanberg
8. Brown
9. Simmering
10. Tucker & Gentry

1. Zhang
2. Nunamaker
3. UNESCO
4. Liu
5. Wang

موجب می‌شود که مدیران آموزش عالی برای افزایش تعداد دوره‌ها و رشته‌هایشان از دوره‌های آموزش از راه دور استفاده کنند. دلیل این امر آن است که در دوره‌های آموزش از راه دور ضرورتی بر وجود کلاس درس و مدرس تمام وقت نیست. البته باید توجه داشت که در نیل به اهداف آموزشی به بهترین نحو، برگزاری چنین دوره‌هایی مستلزم برنامه‌ریزی راهبردی و فرایند اجرایی مدون و واضح است.

علی‌رغم پژوهش‌های متعددی که به موضوعات مرتبط با زبان‌آموزی به کمک فناوری پرداخته‌اند، پژوهش‌های معدودی به کاربردپذیری و امکان‌پذیری دوره‌های برخط زبان پرداخته‌اند (دشتستانی و کرمی، ۱۳۹۸). همچنین، از نظر آبراس و سانشاین^{۱۱} (۲۰۰۸) برنامه‌های آموزشی مراکز تربیت معلم فاقد توانایی لازم برای آماده‌سازی معلمان در اجرای دوره‌های آموزشی برخط، از راه دور و ترکیبی است. بنابراین ارائه و اجرای برنامه‌ای مدون و کاربردی به‌منظور حل این مسئله ضروری می‌نماید.

طبق تعریف کوپر^{۱۲} (۲۰۰۴) یادگیری الکترونیکی نوعی یادگیری فعال و هوشمند است که فرایند آموزش-یادگیری را متحول ساخته است و هورتون و هورتون^{۱۳} (۲۰۰۳) بر این باورند که یادگیری الکترونیکی در مفهوم گسترده‌اش هرگونه استفاده از اینترنت و وب با هدف یادگیری را شامل می‌شود. آن‌ها همچنین یادگیری الکترونیکی را نتیجه تغییرات سریع و پیش‌رونده فناوری‌های مدرن در معنای واقعی آن می‌دانند. تفضلی و پیکارد^{۱۴} (۲۰۲۰) در بررسی فناوری در آموزش زبان ضمن اشاره به این موضوع که هم‌زمان با پیشرفت فناوری و مطرح شدن انواع سواد مربوط به آموزش و یادگیری الکترونیکی اعم از سواد الکترونیکی^{۱۵}، سواد فناوری اطلاعات و ارتباطات^{۱۶}، سواد فناورانه، سواد رایانه‌ای، سواد چندگانه^{۱۷} و مواردی از این قبیل توسط پژوهشگران در دهه‌های اخیر و همچنین ارائه انواع روش‌های نوین آموزش زبان تلفیق شده با کاربرد اینترنت در این حوزه و توجه خاص پژوهشگران زبان‌شناسی کاربردی به این زمینه مطالعاتی، این حوزه همچنان نیازمند انجام کارهای پژوهشی و اجرایی بیشتری است.

برنامه‌ریزی راهبردی، فرایند سازمان‌یافته‌ای است که مراحل زیر را دربر دارد (گالووی^{۱۸}، ۱۹۹۰):

الف- تعیین مأموریت‌ها و هدف‌های بلندمدت

ب- تفکیک مأموریت‌ها و هدف‌های کمی و کیفی کوتاه‌مدت، که این عمل را در اصطلاح هدف‌گذاری می‌نامند.

پ- تعیین خط مشی‌ها و سیاست‌های خرد و کلان

ت- تدوین رویه‌ها و مقررات

ث- طرح‌ریزی و برنامه‌ریزی اجرایی

ج- بودجه‌بندی

از برنامه‌ریزی راهبردی انتظار می‌رود امکان مانور سازمان در محیط متغیر را برای دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده فراهم سازد. برنامه‌ریزی راهبردی بوسیلهٔ بازبینی‌های دوره‌ای مشخص می‌سازد که در فواصل زمانی مختلف، چه اقدام‌هایی باید انجام پذیرد و به‌ویژه در زمان حاضر چه کارهایی باید انجام شود تا احتمال دستیابی به اهداف پیش‌بینی شده در زمان‌های مقرر قطعی شود. آینده‌پژوهی و تدوین برنامه‌های راهبردی به‌منظور افزایش کارایی و اثربخشی یادگیری الکترونیکی و آموزش‌های از راه دور، از جمله مواردی هستند که نیازمند توجه ویژه از سوی پژوهشگران هستند. برنامه‌ریزی مناسب برای طراحی و اجرای موفقیت‌آمیز آموزش الکترونیکی در سازمان‌های آموزشی، به‌خصوص مدارس، کاری اساسی است که نیاز به شناخت وضعیت موجود از نظر امکانات و محدودیت‌ها دارد. علی‌رغم چنین نیازی، پژوهش‌های اندکی در این راستا صورت گرفته است. بر این اساس، هدف اصلی این پژوهش ارائهٔ راهبرد (برنامه‌های عملیاتی) با کمک انگارهٔ ماتریس SWOT برای توسعه و ارتقای استفاده از یادگیری الکترونیکی برای آموزش زبان انگلیسی در مقطع متوسطهٔ دوم در ایران می‌باشد. با توجه به مطالب بیان شده و ضرورت بالای آینده‌نگری و تدوین برنامهٔ راهبردی در حوزهٔ آموزش‌های الکترونیکی و همچنین با وجود تعداد اندک پژوهش‌های انجام شده در این زمینه از سوی پژوهشگران داخلی و نادیده گرفتن این مسئلهٔ بسیار مهم در ایران از سوی برخی مدیران و سرپرستان اجرایی در نظام آموزشی کشور، جستار حاضر در خصوص تدوین برنامهٔ راهبردی، در جهت ارتقا و توسعهٔ آموزش‌های الکترونیکی درس زبان انگلیسی در مدارس مقطع متوسطهٔ دوم کشور، صورت گرفت.

بر این اساس پژوهش حاضر در صدد است تا برای پرسش‌های زیر پاسخ مناسب بیابد:

15. eliteracy

16. Information and Communication Technology (ICT)

17. multiple literacies

18. Galloway

11. Abras & Sunshine

12. Cooper

13. Horton & Horton,

14. Tafazoli & Picard

۱. طبق ماتریس SWOT نقاط قوت، ضعف، تهدیدها و فرصت‌های آموزش و یادگیری الکترونیکی برای دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم ایران در درس زبان انگلیسی شامل چه مواردی است؟

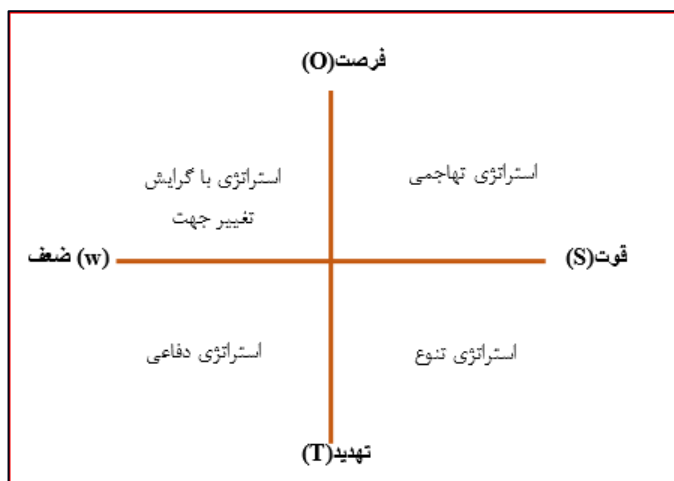
۲. با استفاده از یافته‌های موجود در ماتریس SWOT، به‌منظور بهبود شرایط آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم ایران، چه راهبردهایی قابلیت تدوین و اجرا دارند؟

۲. پیشینه پژوهش

یکی از ابزارهایی که برای سنجش نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای یک سازمان مورد استفاده قرار می‌گیرد ماتریس SWOT است. طبق تعریف، تجزیه و تحلیل SWOT به‌عنوان ابزاری برای تجزیه و تحلیل نظام‌مند محیط‌های درونی و بیرونی سازمان به‌کار می‌رود (کوتلر^{۱۹}، ۱۹۸۸؛ کورتیلا^{۲۰}، پسونن^{۲۱}، کانگاس^{۲۲} و کاجانوس^{۲۳}، ۲۰۰۰؛ استوارت^{۲۴} محمد^{۲۵} و دات^{۲۶}، ۲۰۰۲). در این روش، از طریق شناسایی نقاط قوت و ضعف در درون سازمان و فرصت‌ها و تهدیدهای محیطی، با تدوین راهبردهایی از نقاط قوت استفاده می‌شود، نقاط ضعف برطرف شده، از فرصت‌ها بهره‌برداری و همچنین با تهدیدها مواجهه خواهد شد. بر این اساس، در این تحلیل، هدف یکی از چهار الگوی مشخص ترکیب میان موقعیت‌های داخلی و خارجی در سازمان است. این الگوها در چهار ناحیه صفحه محوره‌های مختصات نمایش داده می‌شوند. ناحیه اول (راهبرد SO) بهترین موقعیت است؛ بدین معنا که مؤسسه با چند فرصت محیطی روبروست و نقاط قوت بسیاری دارد که استفاده از فرصت‌ها را ترغیب می‌کند. این وضعیت، راهبردهای رشدگرا را توصیه می‌کند. در ناحیه دوم (راهبرد WO) مؤسسه با یک یا چند فرصت ارزشمند روبروست، لیکن دچار یک یا چند ضعف داخلی است. تمرکز راهبرد برای این مؤسسات، حذف ضعف‌های داخلی سازمان برای دنبال نمودن فرصت‌های به‌دست‌آمده است. در ناحیه سوم (راهبرد ST) مؤسسه دارای نقاط قوت کلیدی است، اما با محیطی نامطلوب روبه‌رو است. در این وضعیت، راهبردها از نقاط قوت موجود برای ساختن فرصت‌های بلندمدت استفاده می‌کنند. نهایتاً در

ناحیه چهارم (راهبردهای WT)، سازمان ضمن داشتن ضعف‌های داخلی با تهدیدهای مهمی نیز مواجه است؛ بنابراین در موقعیتی خطرناک قرار داشته و از حالت دفاعی پیروی می‌نماید (بدری و رهبری‌زاده، ۱۳۸۷؛ لیبر^{۲۷}، سنتساکر^{۲۸} و هاروی^{۲۹}، ۲۰۱۸).

در پژوهش حاضر، هدف از به‌کارگیری این رویکرد، که از اصلی‌ترین رویکردهای برنامه‌ریزی راهبردی است، استخراج نقاط قوت و ضعف آموزش الکترونیکی در درس زبان انگلیسی در مقطع متوسطه دوم و سپس استخراج فرصت‌ها و تهدیدهای موجود در این زمینه در نظام آموزشی کشور، با استفاده از مصاحبه عمیق با متخصصان و دست‌اندرکاران، مدیران و عوامل اجرایی صاحب‌نظر است. چهار ناحیه ماتریس SWOT در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱. برنامه‌ریزی راهبردی براساس ماتریس SWOT (گلی و همکاران، ۲۰۲۱)

همان‌گونه که در شکل ۱ نشان داده شده، در یک ماتریس SWOT می‌توان چهار نوع راهبرد، بر مبنای چهار بعد این ماتریس تدوین کرد. در این پژوهش ابتدا به معرفی این چهار نوع راهبرد پرداخته شده، سپس با مراجعه به مطالعات انجام شده و مصاحبه با متخصصان و دست‌اندرکاران، راهبردهای تدوین شده ذیل این چهار راهبرد، ذکر شده‌اند. در هر کدام از این چهار راهبرد سعی شده بهترین مواردی آورده شود که در حوزه آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی، بهترین نتایج را برای دانش‌آموزان در مقطع متوسطه دوم در ایران داشته باشد.

۲-۱. مطالعات داخلی

25. Mohamed
26. Daet
27. Leiber
28. Stensaker
29. Harvey

19. Kotler
20. Kurttila
21. Pesonen
22. Kangas
23. Kajanus
24. Stewart

به دلیل جدید بودن این حوزه مطالعه در ایران، اکثر پژوهش‌ها در زمینه ابعاد مختلف آموزش الکترونیکی، در خارج از کشور به انجام رسیده است. در داخل کشور پژوهش‌های اندکی به جنبه‌های آموزش الکترونیکی پرداخته‌اند. برای مثال، کریم خانلویی، پناهی و موسوی‌نسب (۲۰۱۰) به مقایسه دو روش آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی، در تدریس مهارت نگارش زبان انگلیسی پرداختند. در این پژوهش ۳۰ دانشجوی تحصیلات تکمیلی از میان ۱۰۰ دانشجو به‌عنوان گروه آزمایش به‌صورت تصادفی انتخاب شده و آموزش‌های لازم را با استفاده از روش ارتباط از طریق رایانه (CMC^{۳۰}) دریافت می‌کردند، درحالی‌که در گروه کنترل آموزش به شکل سنتی و در کلاس درس انجام می‌گرفت. پژوهشگران با استفاده از آمار توصیفی و مقایسه میانگین به‌دست آمده از پس‌آزمون به این نتیجه رسیدند که گروهی که آموزش الکترونیکی دریافت کردند نه‌تنها در پس‌آزمون عملکرد بهتری داشتند، بلکه کیفیت حل تمرین آن‌ها نیز در طول دوره آموزشی نسبت به گروه دیگر بهتر بوده است.

غلامی و زارعی (۲۰۱۱) آموزش مجازی در آموزش عالی ایران را بررسی کردند. در این پژوهش با استفاده از روش مطالعه موردی (دانشگاه کردستان) از میان ۱۶ دانشکده مربوط به آموزش و تحقیقات در علوم انسانی با تعداد ۱۶ نفر از اساتید و پژوهشگران حوزه علوم انسانی مصاحبه نیمه‌ساختاریافته^{۳۱} صورت گرفت. نتایج مطالعات آن‌ها نشان داد که تفکر سنتی نسبت به آموزش در میان اساتید، پایین بودن جایگاه پژوهش و دسترسی نامناسب دانشجویان به اینترنت با کیفیت منجر به این شده است که آموزش الکترونیکی جایگاه مناسبی در تدریس و یادگیری نداشته باشد و اساتید نیز انتظاری به‌جز دریافت مطالب از چنین فناوری‌هایی نداشته باشند.

مهدیون، قهرمانی، فراستخواه و ابوالقاسمی (۱۳۹۰) در جستاری کیفیت یادگیری در مراکز آموزشی الکترونیکی را با هدف شناسایی عوامل مؤثر بر کیفیت یادگیری در این مراکز مورد بررسی قرار دادند. پرسش‌های اصلی مد نظر این پژوهش این بود که استنباط افراد اصلی آگاه در زمینه آموزش از ماهیت کیفیت یادگیری الکترونیکی چیست و عوامل مؤثر بر کیفیت این نوع یادگیری کدام‌اند. روش مورد استفاده پژوهشگران در این مطالعه روش کیفی پدیدارشناسی بود، که در آن ۱۸ نفر از مدیران، متخصصان و سیاست‌گذاران کیفیت در آموزش عالی،

مراکز یادگیری الکترونیکی و دانشجویان به‌صورت هدفمند به‌منظور مصاحبه عمیق انتخاب شدند. روایی پژوهش با استفاده از روش تطبیق توسط همکاران بررسی شد بدین صورت که در ابتدا تعدادی از شرکت‌کنندگان در مصاحبه و گزارش نهایی اولیه مقوله‌ها و تحلیل‌های به‌دست‌آمده را مورد بازبینی قرار داده و نظر خود را اعلام کردند. سپس اساتید راهنما و مشاور و دو نفر از دانشجویان مقطع دکتری آموزش عالی یافته‌ها را بررسی و درباره آن‌ها اظهار نظر کردند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها روش کدگذاری باز و محوری به کار گرفته شد. طی نتایج حاصل از یافته‌های پژوهشگران ۱۱۷ گزاره مفهومی اولیه، ۱۷ مقوله فرعی و ۳ گزاره مقوله‌ای اصلی مؤثر بر کیفیت یادگیری الکترونیکی شناسایی شدند و روابط بین آن‌ها در قالب الگوی ساختاری ارائه گردید. لازم به ذکر است که عوامل مؤثر بر کیفیت یادگیری الکترونیکی در این پژوهش در قالب عوامل علی بی‌واسطه، زمینه و شرایط محیطی شناسایی گردیدند. عوامل علی بی‌واسطه شامل عواملی بود که مستقیماً بر یادگیری عمیق و اثربخش تأثیر داشت و مستقیماً منجر به افزایش کیفیت نظام آموزش مجازی می‌شد. عوامل زمینه‌ای همان عواملی بود که برای رسیدن به کیفیت در یادگیری الکترونیکی لازم و اجتناب‌ناپذیر می‌نمودند و شامل مقولات فرعی نظیر فرهنگ یادگیری الکترونیکی، بستر و محیط آموزش الکترونیکی، زیرساخت فناوری و مواردی از این دست می‌شد. در بررسی عوامل محیطی با توجه به این مسئله که عوامل محیطی تأثیر غیرمستقیم بر کیفیت یادگیری الکترونیکی دارند پژوهشگران با بررسی داده‌های جمع‌آوری شده به این نتیجه رسیدند که سیاست‌های آموزش عالی، تصمیم‌های بلندمدت درباره مقولاتی نظیر سیاست وزارت علوم در گسترش آموزش الکترونیکی، استفاده از تجربیات آموزش عالی، نظارت تخصصی بر دوره‌های آموزش الکترونیکی، ارزشیابی مدارک آموزش مجازی به‌عنوان دوره‌های معتبر و مواردی از این قبیل بر پدیده کیفیت یادگیری الکترونیکی تأثیر دارند.

دشتستانی و کرمی (۱۳۹۸) در مطالعه‌ای مهارت‌های فنی، آموزشی و ارزیابی معلمان ایرانی در دوره‌های برخط زبان انگلیسی را مورد بررسی قرار دادند. در این پژوهش براساس چهارچوب نظری کامپتون^{۳۲} (۲۰۰۹) مبنی بر مهارت‌های مورد نیاز در تدریس برخط، به ارزیابی میزان ادراک معلمان زبان

32. Compton

30. Computer-mediated communication

31. semi-structured interview

انگلیسی از آموزش دوره‌های برخط پرداخته شد. هدف از این پژوهش بررسی میزان آمادگی و ادراک معلمان زبان انگلیسی از مهارت‌های فنی، آموزشی و ارزشیابی در آموزش برخط و از راه دور زبان انگلیسی در ایران بود و در وهله بعد این که تهیه‌کنندگان مواد درسی بتوانند به کمک یافته‌های این پژوهش موانع موجود برای گذار از روش سنتی به مدرن را برطرف کرده و شیوه‌های نوین آموزش به کمک فناوری را جایگزین سازند. در این پژوهش ۱۰۸ معلم زبان انگلیسی به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند که به‌طور متوسط ۲ تا ۶ سال از روش آموزش برخط استفاده کرده و همگی در دوره‌های تربیت معلم شرکت کرده بودند. روش انجام پژوهش به‌صورت توصیفی، با استفاده از ابزار پرسش‌نامه با قالب مقیاس نمره‌دهی لیکرت و با توجه به نظریه کامپتون (۲۰۰۹) صورت گرفت. میانگین نمرات به‌دست‌آمده نشان داد که معلمان زبان انگلیسی در ایران در اجرای دوره‌های برخط آموزش زبان آمادگی لازم را ندارند و مهم‌ترین دلیل این امر نداشتن دانش فنی لازم در استفاده از رایانه و دنیای فناوری است. همچنین، در ارتقای کیفیت آموزش زبان در دوره‌های برخط، پژوهشگران بر این باورند که برگزاری و شرکت در کارگاه‌های تخصصی انگاره‌ها و روش‌های نوین آموزش می‌تواند راهگشا باشد. علاوه بر آن در بررسی میزان توانایی ارزیابی معلمان، نتیجه این شد که دلیل پایین بودن مهارت‌های ارزیابی معلمان می‌تواند ناکارآمدی دوره‌های تربیت معلم باشد و به‌زعم نویسندگان برگزاری دوره‌های ضمن خدمت و کارگاه‌ها می‌تواند به افزایش این مهارت کمک کند.

اقتصاد و مهارتی (۱۴۰۰) در پژوهشی با هدف بررسی دانش محتوایی تربیتی فناوری مدرسان زبان انگلیسی و فرانسه در آموزش مجازی در ایران، با استفاده از نتایج پرسش‌نامه الکترونیکی محقق-ساخت، تعداد ۱۱۶ مدرس دوره‌های مجازی زبان با دانش TPACK^{۳۳} را مورد مصاحبه قرار دادند. در این پژوهش مدرسان به پرسش‌نامه‌ای متشکل از ۷ گویه و ۳۴ پرسش مربوط به دانش‌های فناوری، تربیتی، محتوایی، محتوایی فناوری، محتوایی تربیتی، تربیتی فناوری، محتوایی تربیتی فناوری و زمینه‌ای پاسخ دادند. محققان با بررسی داده‌های جمع‌آوری شده به این نتیجه رسیدند که علی‌رغم گذشت بیش از یک سال از آموزش مجازی در ایران به دلیل

شیوع ویروس کرونا مدرسان زبان انگلیسی همچنان آمادگی لازم برای استفاده از فناوری در آموزش را ندارند.

۲-۲. مطالعات خارجی

از میان پژوهش‌های متعددی که خارج از کشور در حوزه آموزش الکترونیکی صورت گرفته است، می‌توان به مواردی که در ادامه ذکر می‌شود اشاره کرد.

ولش و همکاران (۲۰۰۳) با اشاره به این موضوع که استفاده از فناوری شبکه برای آموزش از جدیدترین گرایش‌های در حال توسعه در صنعت آموزش است، به گونه‌ای که آن را «انقلاب آموزش الکترونیکی»^{۳۴} می‌نامند، در پژوهشی درصدد پاسخ به این پرسش‌ها بودند که دلیل استفاده سازمان‌ها از آموزش الکترونیکی چیست، چه معایب و نواقصی در آموزش الکترونیکی وجود دارد و کیفیت و ماهیت آموزش الکترونیکی اکنون به چه صورت است و در آینده چگونه خواهد بود. هدف این پژوهش، در واقع، ارائه یک بازبینی دقیق از مطالعات، پژوهش‌ها و کارهای مدرسان در جهت ایجاد درک بهتر از آموزش الکترونیکی بود. در این پژوهش روش مطالعه گسترده ادبیات پژوهش در کنار مصاحبه با مدیران و مشاورانی که مستقیماً مرتبط با آموزش الکترونیکی بودند، به‌کارگیری شد. در بررسی ادبیات پژوهش مقالات موجود در ۲۸ مجله دانشگاهی و ۴ فصلنامه آموزشی همراه با داده‌های اینترنتی مربوط به مقالات و کتاب‌های موجود در حوزه آموزش الکترونیکی مورد بررسی قرار گرفت. برای اجرای مصاحبه، تعداد زیادی از شرکت‌ها در نظر گرفته شده بودند و افرادی که با آن‌ها مصاحبه می‌شد نقش مستقیم و تعیین‌کننده‌ای در اجرای آموزش الکترونیکی در آن سازمان داشتند. در ادامه پژوهشگران با اشاره به هم‌زمان بودن (زنده) و غیرهم‌زمان بودن آموزش الکترونیکی به طرح این موضوع می‌پردازند که بسیاری از سازمان‌ها به‌صورت تلفیقی از هر دو شکل آموزش الکترونیکی استفاده می‌کنند. طبق مشاهدات پژوهشگران، سازمان‌ها به دلایل زیر از آموزش الکترونیکی استفاده می‌کنند:

- آموزش مداوم و در سطح جهانی
- کاهش زمان چرخه تحویل^{۳۵}
- افزایش سطح بهیگی^{۳۶} دوره‌ها برای فراگیران
- عدم نیاز به بخاطر سپاری انبوه مطالب
- بهبود پیگیری^{۳۷}
- کاهش هزینه‌ها

36. Convenience

37. tracking

33. Technological Pedagogical Content Knowledge

34. E-learning revolution

35. Delivery cycle

همچنین این پژوهشگران معایبی برای آموزش الکترونیکی برشمرده‌اند که عبارتند از:

- هزینه‌بر بودن دوره‌های برخط
- کم بودن میزان ارتباط بین مدرس و فراگیران و همچنین فراگیران با یکدیگر
- محدود شدن آموزش به ارائه اطلاعات
- دشواری در طراحی، پیاده‌سازی و اجرای آموزش الکترونیکی

در پاسخ به چگونگی ماهیت آموزش الکترونیکی در زمان اجرای پژوهش و در آینده، طبق مشاهدات **ولش و همکاران (۲۰۰۳)**، بسیاری از سازمان‌ها بر این باورند که هم‌زمان با پیشرفت فناوری و حل شدن مشکلات مربوط به کاربرد فناوری در آموزش، آن‌ها نیز از آموزش الکترونیکی هم در بستر اینترنت و هم اینترنت بیشتر استفاده خواهند کرد. همچنین، از دیدگاه ایشان، در آینده یادگیری از طریق تلفن‌های همراه هوشمند نیز رواج بسیار بیشتری پیدا خواهد کرد.

در مطالعه‌ای با هدف بررسی مشارکت در آموزش برخط، **مگوایر^{۳۸} (۲۰۰۵)** به این نتیجه رسید که علی‌رغم انگیزه درونی بالا برای شرکت در آموزش الکترونیکی، پایین بودن استانداردهای آموزش الکترونیکی یکی از نگرانی‌های افراد شرکت‌کننده در دوره‌های آموزشی الکترونیکی است. در این پژوهش تعداد ۱۳ مقاله مورد بررسی قرار گرفت که از این تعداد، ۴ مقاله منحصراً به صورت کمی، یک مقاله به صورت کیفی و ۸ مقاله هم به صورت کیفی و هم کمی انجام شده بودند. هر ۱۳ مقاله مورد مطالعه با هدف مشترک بررسی عوامل مؤثر انگیزه‌بخش و بازدارنده دوره‌های برخط انجام گرفته بودند. نتایج مطالعات **مگوایر (۲۰۰۵)** نشان داد که نبود زمان کافی، فقدان حمایت سازمانی و نهادی و همچنین فقدان آموزش کافی، از مشکلات آموزش الکترونیکی هستند.

بررسی دیدگاه اساتید و همچنین دانشجویان نسبت به آموزش الکترونیکی توسط **هسو^{۳۹} و چانگ^{۴۰} (۲۰۰۹)** نشان داد که نگرش اساتید و دانشجویان در رابطه با آموزش الکترونیکی به‌طور کلی مثبت است و شرکت‌کنندگان در پژوهش، آموزش الکترونیکی را برای توسعه آموزش ضروری می‌دانستند. همچنین، این پژوهشگران به این نتیجه رسیدند که برای تقویت انگیزه دانشجویان و اساتید، لازم است امکانات و

دوره‌های آموزشی بیشتری برای آن‌ها ارائه شود و محتوای چندرسانه‌ای مناسب در اختیار آن‌ها قرار گیرد.

ژو^{۴۱} و موگنی^{۴۲} (۲۰۱۵) با استفاده از ماتریس SWOT به بررسی ابعاد مختلف ادغام آموزش الکترونیکی در آموزش سنتی پرداختند. روش مورد استفاده در این پژوهش روش ترکیبی، روش کیفی و کمی بود. شرکت‌کنندگان در این پژوهش اعضای هیئت علمی دانشگاه بودند. پژوهشگران ماتریس SWOT را از سه جنبه مورد تجزیه و تحلیل قرار دادند: جنبه‌های مربوط به سازمان، اجرا و سرمایه‌گذاری. نتایج پژوهش آن‌ها بیانگر این موضوع بود که معلمان ادغام آموزش الکترونیکی با آموزش به روش سنتی را از نقاط قوت و فرصتی برای دانشگاه‌ها برمی‌شمارند. به علاوه، نقص سیاست‌های مربوط، عدم صلاحیت برخی از معلمان و پایین بودن سرمایه‌گذاری در این زمینه در میان ضعف‌ها و تهدیدهای چنین ادغامی هستند.

واسرمن^{۴۳} و میگدال^{۴۴} (۲۰۱۹) نگرش اساتید نسبت به آموزش الکترونیکی را بررسی کردند. در این پژوهش از روش کمی استفاده شد. جمعیت مورد مطالعه ۴۹۵ مدرس بودند و مشاهدات صورت گرفته نشان داد که چهار عامل مربوط به دیدگاه اساتید در آموزش الکترونیکی عبارتند از: تأثیرگذاری و کارآمدی یادگیری الکترونیکی، محیط یادگیری الکترونیکی، تکالیف و دروس ارائه‌شده در دوره‌های الکترونیکی و نگرش‌ها نسبت به فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT). تفاوت قابل توجهی بین آموزش سنتی و الکترونیکی در عوامل محیط یادگیری الکترونیکی و نگرش‌ها نسبت به فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش برخط مشاهده شد. تحلیل رگرسیون چندگانه^{۴۵} از داده‌ها نشان داد که میزان تأثیرگذاری یک دوره الکترونیکی می‌تواند با توجه به عوامل کارآمدی یادگیری الکترونیکی، محیط یادگیری الکترونیکی، تکالیف و دروس ارائه‌شده در دوره‌های الکترونیکی و نگرش‌ها نسبت به فناوری اطلاعات و ارتباطات تغییر کند. همچنین پژوهشگران به این نتیجه رسیدند که به‌طور کلی نگرش اساتید به آموزش الکترونیکی مثبت است.

42. Mugenyi

43. Wasserman

44. Migdal

45 multi-regression analysis

38. Maguire

39. Hsu

40. Chang

41. Zhu

در مطالعه‌ای دیگر، خلیلیا^{۴۶} (۲۰۲۰) نگرش‌ها و چالش‌های مربوط به نظام یادگیری الکترونیکی در زمان شیوع کووید-۱۹ از منظر ۲۸۰ دانشجوی دانشگاه الاستقلال فلسطین را بررسی کرد. در این مطالعه از روش پژوهش توصیفی و برای جمع‌آوری داده‌های اولیه از یک پیش‌آزمون طراحی شده برخط استفاده شد. یافته‌ها نشان داد که اگرچه دانشجویان به‌طور کلی نگرش مثبتی نسبت به آموزش الکترونیکی دارند، اما این نگرش تا حد زیادی تحت تأثیر عواملی همچون مهارت رایانه‌ای افراد، امکانات موجود، سرعت و کیفیت اینترنت است.

فردانی^{۴۷}، آگوستینا^{۴۸} و جاووزی^{۴۹} (۲۰۲۰) با هدف بررسی چگونگی کاربرد فناوری اطلاعات (IT) در محیط آموزشی با استفاده از ماتریس SWOT به تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای استفاده از فناوری در آموزش الکترونیکی پرداختند. در این مطالعه ابتدا عوامل درونی و بیرونی مؤثر بر نقش فناوری اطلاعات در یادگیری الکترونیکی مشخص شد. سپس برای هر کدام از عوامل تعیین شده یک ارزش متغیر ۱ تا ۵ ارائه گردید، تا در فرمول اسلووین^{۵۰} با استفاده از تعداد نمونه به‌عنوان منبع داده‌ها ارزش هر کدام از عوامل تعیین شده مشخص شود. در این پژوهش ۹ ناحیه در بکاسی^{۵۱} (شهری در اندونزی) مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج به‌دست‌آمده از پرسش‌نامه‌های توزیع شده در این مطالعه نشان داد که آموزش الکترونیکی در مدارس ابتدایی و متوسطه اول در بکاسی در وضعیت بسیار نامناسبی است که عوامل بسیاری آن را مورد تهدید قرار می‌دهند. یافته‌های این پژوهش منجر به بازنگری در برنامه‌ریزی، سازماندهی و اجرا در نظام آموزشی این شهر شد.

شهزاد^{۵۲}، حسن^{۵۳}، آرمو^{۵۴}، حسین^{۵۵} و لدهی^{۵۶} (۲۰۲۱) در مطالعه‌ای به بررسی تأثیرات کووید-۱۹ بر یادگیری الکترونیکی دانشجویان مؤسسه‌های مقاطع تحصیلی بالاتر پرداختند. در این پژوهش گروه‌های مورد مقایسه مردان و زنان بودند و هدف پژوهشگران بررسی تفاوت دیدگاه‌های دانشجویان مرد و زن به دسترسی به درگاه‌های آموزش الکترونیکی بود. بدین منظور ابتدا میزان ورود دانشجویان مرد و زن از طریق درگاه‌های اینترنتی آموزش الکترونیکی مورد

مقایسه قرار گرفت. تعداد ۲۸۰ دانشجویان از دانشگاه‌های مختلف مالزی در این پژوهش شرکت کردند. روش مورد استفاده برای جمع‌آوری داده‌ها بدین صورت بود که شرکت‌کنندگان از طریق مطالعات گوگل^{۵۷} در این پژوهش شرکت کردند و داده‌های به‌دست آمده ابتدا در الگوی معادله ساختاری حداقل مربعات جزئی^{۵۸} بررسی شد، سپس الگوی کامل به دو حوزه مردان و زنان تقسیم شد. در الگوی مربوط به حوزه مردان کیفیت اطلاعات و سیستم رابطه مستقیمی با رضایت کاربران داشت. همچنین رابطه مستقیمی (مثبت) بین رضایت کاربران و ورود آن‌ها به درگاه‌های آموزش الکترونیکی وجود داشت. در الگوی مربوط به حوزه زنان نیز کیفیت خدمات الکترونیکی، اطلاعات و سیستم رابطه مستقیمی با رضایت کاربران و میزان ورود آن‌ها به درگاه‌های آموزش الکترونیکی داشت. پژوهشگران در بررسی داده‌های به‌دست‌آمده به این نتیجه رسیدند که نگرش دانشجویان نسبت به آموزش الکترونیکی به‌طور کلی رابطه مستقیمی با کیفیت نظام‌های آموزشی دارد.

فدزیل^{۵۹} و دیگران^{۶۰} (۲۰۲۲) برای یافتن استانداردهایی جهت ارتقاء کیفیت مراکز آموزش عالی مالزی از تحلیل PEST^{۶۰}، تحلیل عامل درونی^{۶۱} و ماتریس SWOT استفاده کردند. پژوهشگران با تأکید بر اهمیت افزایش کیفیت در سطح وزارت آموزش عالی و به تبع آن مراکز آموزش عالی به این نکته اشاره داشتند که تحلیل جامع و همه‌جانبه در این موضوع می‌تواند موجب یافتن اطلاعاتی مفید برای دست‌اندرکاران آموزش عالی در سطوح بالاتر شود. اطلاعات و داده‌های مورد نیاز در این پژوهش براساس منابع اطلاعاتی ثانویه، شامل مقالات منتشر شده، پژوهش‌های جدید و گزارش‌های دولتی، که مربوط به کیفیت آموزش عالی بود، گردآوری شد. برای تحلیل داده‌های گردآوری شده، ابتدا از تحلیل PEST برای ارزیابی فرصت‌ها و تهدیدهای محیط بیرونی نظام آموزش عالی مالزی از جنبه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فناوری استفاده شد؛ سپس تحلیل عامل درونی برای تحلیل نقاط قوت و ضعف مراکز آموزش عالی مالزی انجام شد و در آخر، داده‌های جمع‌آوری شده برای تحلیل در ماتریس SWOT قرار داده و بررسی شدند. پژوهشگران با استفاده از نتایج به‌دست‌آمده از

54 Aremu

55 Hussain

56 Lodhi

57. Google Surveys

58. Partial Least Squares Structural Equation Modelling

59 Fadzil

60 political, economic, social, and technological

61 internal factor analysis

46. Khalilia

47. Fardani

48. Agustina

49. Jauzi

50. Slovin formula

51. Bekasi

52 Shahzad

53 Hassan

بررسی داده‌های جمع‌آوری‌شده از محیط درونی و بیرونی مراکز آموزش عالی مالزی، نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای موجود در آن را تحلیل کرده و چند راهبرد مدیریتی کارآمد با استفاده از نتایج تحلیل‌ها ارائه دادند.

تفضلی (۲۰۲۲) در پژوهشی با تأکید بر کاربردهای گسترده فناوری در آموزش و یادگیری، ادغام فناوری در آموزش زبان انگلیسی در کشور اسپانیا را مورد مطالعه قرار داد. به‌زعم پژوهشگر، باوجود مزیت‌های فراوان فناوری در حوزه آموزش و یادگیری، بسیاری از معلمان از این منبع یا امکان استفاده نمی‌کنند و این امر ممکن است ناشی از مشکلات و موانعی باشد که در پژوهش‌های گذشته به آن اشاره شده است. سه عامل اصلی برای عدم استفاده معلمان از فناوری در آموزش و یادگیری شامل مواردی مربوط به مشکلات معلمان در استفاده از فناوری (مواردی مانند نداشتن زمان کافی در کلاس‌های درس، ضرورت به‌روزرسانی مداوم دانش استفاده از فناوری‌های مختلف در حوزه آموزش و یادگیری، عدم نظارت مناسب معلمان بر یادگیری دانش‌آموزان و مشکل بودن آماده‌سازی دروس برای معلمان)، عدم تجربه کافی معلمان در به‌کارگیری فناوری (نگرانی معلمان از جایگزین شدنشان با فناوری‌های جدید و افزایش حجم کار) و عوامل محیطی (تعداد ناکافی سیستم‌های رایانه‌ای و مشکلات فناوری) هستند. وی همچنین با اشاره به این موضوع که پژوهشگران دیگری نیز در زمینه نقش فناوری در حوزه آموزش و یادگیری و جنبه‌های مختلف آن در اسپانیا پژوهش‌هایی انجام داده‌اند، اذعان داشت که انجام پژوهش‌های بیشتر در این زمینه ضروری می‌باشد. بدین منظور، پژوهشگر با استفاده از ماتریس SWOT نقاط قوت و ضعف فرصت‌ها و تهدیدهای ادغام فناوری در آموزش زبان انگلیسی در اسپانیا را مورد بررسی قرار داد. افراد مورد مصاحبه برای جمع‌آوری اطلاعات و داده‌ها شامل معلمان و اساتید دانشگاه از کشورهای مختلف از جمله ایالات متحده آمریکا، اسپانیا و ایران بودند. پس از بررسی داده‌های جمع‌آوری شده در ماتریس SWOT، نقاط قوت (مانند ایجاد محیط واقعی^{۶۲})، نقاط ضعف (مانند نداشتن سواد رایانه‌ای کافی)، فرصت‌ها (مانند شخصی‌سازی^{۶۳} آموزش و یادگیری) و تهدیدهای (مانند عدم مشارکت^{۶۴} کافی دانش‌آموزان) ادغام فناوری در آموزش زبان انگلیسی در اسپانیا ذکر شدند.

بررسی جنبه‌های مختلف آموزش و یادگیری الکترونیکی در داخل و خارج از کشور نشانگر آن است که این موضوع ابعاد گسترده‌ای دارد و همچنین یکی از مهم‌ترین ابزارهای آموزش و یادگیری در عصر حاضر به شمار می‌رود. با توجه به پژوهش‌های انجام‌شده در این حوزه، یکی از انگاره‌هایی که می‌توان با استفاده از آن به بررسی و تجزیه و تحلیل جنبه‌های مختلف آموزش و یادگیری الکترونیکی در ایران پرداخت، ماتریس SWOT است.

۳. روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی و مبتنی بر تحلیل محتوا^{۶۵} است که در آن عناصر موردنظر شامل: مقوله‌های مرتبط با مفاهیم نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها در آموزش و یادگیری الکترونیکی، گردآوری، طبقه‌بندی شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند. بدین منظور، ارزش‌های عددی بر اساس قوانین معتبر اندازه‌گیری و به متن نسبت داده شدند؛ سپس با استفاده از روش‌های آماری تحلیل محتوا، روابط بین آن ارزش‌ها تحلیل گردید. همچنین برای سنجش روایی مقوله‌های به‌دست آمده، هریک از مقوله‌های موردنظر در پژوهش توسط پژوهشگران مورد مطالعه قرار گرفت و موارد دارای اختلاف بررسی و بازبینی شد. در مطالعه حاضر، پژوهشگران به دنبال استخراج نقاط ضعف و قوت آموزش الکترونیکی در حوزه آموزش و یادگیری زبان انگلیسی در مقطع متوسطه دوم و همچنین فرصت‌ها و تهدیدهایی که در این حوزه در کشور وجود دارد با استفاده از تحلیل راهبردی SWOT می‌باشند. در این راستا، در مرحله اول، از روش توصیفی-تحلیلی تحلیل محتوا به‌منظور شناسایی مقوله‌های ذکر شده و سپس در مرحله دوم از تحلیل ماتریس SWOT به‌منظور تدوین و ارائه راهبردها و برنامه‌های عملیاتی مناسب جهت ارتقا و پیشرفت آموزش و یادگیری الکترونیکی در حوزه زبان انگلیسی در مقطع متوسطه دوم استفاده شد؛ در نتیجه، پژوهش حاضر از نوع پژوهش کیفی اکتشافی متوالی مبتنی بر تحلیل محتوا محسوب می‌شود. جامعه آماری در این پژوهش، دست‌اندرکاران مرتبط با موضوع، شامل معلمان زبان، مدیران آموزش و پرورش و عوامل اجرایی و با تجربه در آموزش و پرورش شهر تهران است. باتوجه به نکات گفته شده، با استفاده از روش غیرتصادفی و هدفمند و به‌طور مشخص، نمونه‌گیری گلوله‌برفی، تعداد ۲۰ نفر از جامعه مدنظر به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. همچنین،

64 engagement

65. Thematic analysis

62 authentic

63 personalization

لازم به ذکر است که مفاهیم (محتواها)، شامل نقاط قوت و ضعف آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی مقطع متوسطه دوم و نیز فرصت‌ها و تهدیدهای موجود در کشور برای آن می‌باشد و مقوله‌ها شامل مواردی هستند که ذیل این چهار مفهوم (محتوا) قرار می‌گیرند. روش کار بدین صورت بود که ابتدا تمامی ۲۰ مصاحبه به دقت بررسی شد و به نظرات مشترک تمامی متخصصان و دست‌اندرکاران بر روی مقوله‌های متفاوت در هر مفهوم (محتوا) یک کد اختصاص داده شد؛ پس از آن، با توجه به اجماع نظر متخصصان و دست‌اندرکاران بر هر مقوله، تأیید و انتخاب آن مورد به‌عنوان یک مقوله صورت پذیرفت. به عبارت دیگر ملاک انتخاب و اعتبار یک مقوله، برحسب تعداد دفعات اشاره به آن توسط متخصصان و دست‌اندرکاران پژوهش است و هرچه متخصصان و دست‌اندرکاران بیشتری در مصاحبه خود به یک مقوله در خصوص مفاهیم (محتواهای) اصلی مدنظر اشاره کنند، آن مقوله اعتبار بیشتری دارد و برای استفاده، به‌عنوان یک خروجی روش تحلیل محتوا، شانس بیشتری برای انتخاب دارد. مقوله‌های انتخاب‌شده توسط متخصصان و دست‌اندرکاران به تفصیل در جدول ۱ آورده شده‌اند. به‌طور خلاصه می‌توان گفت که برای دستیابی به مقولات مراحل زیر طی شده است:

۱. انتخاب جامعه آماری ۲۰ نفره متشکل از دست‌اندرکاران مرتبط با موضوع با استفاده از روش نمونه‌گیری گلوله‌برفی

۲. انجام مصاحبه با جامعه آماری

۳. استخراج مقوله‌هایی که بیانگر نقاط ضعف، نقاط قوت، فرصت‌ها و تهدیدهای آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی هستند

۴. کدگذاری مقوله‌ها ذیل چهار مفهوم اصلی (نقاط ضعف، نقاط قوت، فرصت‌ها، تهدیدها) برحسب تعداد دفعات اشاره به آن‌ها توسط مصاحبه‌شوندگان

۴. یافته‌های پژوهش

نتایج تحلیل محتوایی مصاحبه‌های انجام‌شده از ۲۰ نفر از دست‌اندرکاران حوزه آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی اعم از مدیران آموزش و پرورش، مدیران آموزشگاه‌ها و مدرسان زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم در جدول ۱ آورده شده است. همان‌طور که در بخش قبل گفته شد، محتواها شامل نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی مقطع متوسطه دوم و مقوله‌ها شامل مواردی هستند که ذیل این چهار محتوا قرار گرفته‌اند.

جدول ۱. مقوله‌های استخراج‌شده برای مفاهیم نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها با روش تحلیل محتوا

مفاهیم اصلی (محتوا)	مقوله	متخصصان و دست‌اندرکاران
نقاط قوت	تمایل برخی از معلمان برای بهره‌بردن از آموزش الکترونیکی	P ² , P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20
	آمادگی اکثر دانش‌آموزان برای شرکت در چنین دوره‌هایی	P1, P4, P6, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P19, P20,
	تمایل برخی از مراکز آموزشی برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های آموزش الکترونیکی	P1, P2, P3, P5, P6, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20
	وجود زیرساخت‌های لازم مثل رایانه و اینترنت	P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20
	امکان یادگیری و بهبود مهارت‌های زبان انگلیسی بدون نیاز به حضور فیزیکی معلم	P1, P4, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P19, P20
	امکان بررسی و تصحیح آنی فعالیت‌های دانش‌آموزان	P1, P2, P3, P5, P6, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20
	فراهم آوردن امکان یادگیری سریع و ارزان	P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20
	صرفه‌جویی در زمان	P1, P4, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P19, P20
	انعطاف بالا و دسترسی سریع به مواد آموزشی	P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20
	محدود نبودن به یک مکان خاص	P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20
	امکان تطبیق آموزش با نیازهای فراگیران	P1, P4, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P19, P20
	تنوع بالای روش‌ها، راهبردها و فرایندهای آموزشی در یادگیری الکترونیکی	P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20
	تسهیل در انجام کارهای گروهی از طریق ایجاد شبکه‌های اینترنتی	P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20
	ایجاد انگیزه برای دانش‌آموزان	P1, P4, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P19, P20
	افزایش نقش دانش‌آموزان در فرایند یادگیری	P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20
	امکان فراهم آوردن بازخورد سریع برای دانش‌آموزان	P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20
	تربیت دانش‌آموزان مستقل و خودمختار که مسئولیت یادگیری خود را عهده‌دار می‌شوند	P1, P4, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P19, P20
	امکان یادگیری در هر زمان و مکان	P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20
	آشنایی دانش‌آموزان با استانداردهای بین‌المللی آموزش	P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20
	ایجاد فرصت‌های آموزشی برابر برای همه دانش‌آموزان	P1, P4, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P19, P20

P1, P3, P4, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P19, P20, P11, P9	فقدان سیاست‌های مربوط به آموزش الکترونیکی	نقاط ضعف	
P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20	عدم دسترسی به رایانه برای تمامی دانش‌آموزان و اینترنت ضعیف		
P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20	عدم حمایت کافی از آموزش الکترونیکی توسط مراکز ذی‌صلاح		
P1, P4, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P19, P20	عدم آشنایی کافی برخی از معلمان و سایر افراد مربوط با آموزش الکترونیکی		
P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20	مقاومت برخی از معلمان در برابر تغییر و استفاده از فناوری جدید		
P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20	عدم توانایی دانش‌آموزان در انجام بعضی از تمرین‌ها بدون کمک معلم		
P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20	عدم امکان تطبیق کامل مواد آموزشی با نیازهای تمامی دانش‌آموزان		
P1, P4, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P19, P20	نداشتن ریشه قوی تمرین‌های ارائه‌شده در نظریه‌های یادگیری		
P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20, P8, P4	کاهش تعامل بین دانش‌آموزان با یکدیگر و همچنین با معلم		
P1, P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P16, P18, P19, P20	کاهش انگیزه دانش‌آموزان به علت عدم دریافت سریع بازخورد		
P1, P3, P4, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P17, P19, P2	سردرگمی دانش‌آموزان به علت عدم حضور معلم		
P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20	عدم انجام درست و دقیق ارزشیابی دانش‌آموزان		
P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20	امکان تعامل سازنده با سایر فراگیران در صورت فراهم بودن زیرساخت‌ها		فرصت‌های موجود
P1, P4, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P19, P20	امکان ایجاد کتابخانه‌های برخط برای معلم و حتی برای دانش‌آموزان		
P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20	ایجاد تغییرات اساسی در تمامی جوانب آموزش		
P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20	جذاب بودن برای سرمایه‌گذاران در حوزه آموزش		
P1, P4, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P19, P20	افزایش میزان تقاضا برای شرکت در کلاس‌های الکترونیکی		
P1, P2, P3, P5, P6, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20	امکان ضبط و مشاهده کلاس‌ها در صورت از دست دادن آن		
P2, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20	امکان شرکت تعداد زیادی از دانش‌آموزان در دوره‌های آموزشی		
P1, P3, P4, P7, P8, P10, P13, P14, P15, P16, P17, P19, P20	عدم تداخل فرایند یادگیری با زندگی کاری افراد		
P1, P2, P3, P4, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P18, P19, P20	ساختارهای ضعیف اینترنتی در کشورهای توسعه‌نیافته	تهدیدهای موجود	
P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20	حمایت پایین مراکز دولتی		
P1, P4, P6, P7, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P18, P19, P20	علاقه‌مند نبودن معلم‌ها برای یادگیری مهارت‌های لازم		

P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20	بالا بودن میانگین سنی معلمان در مراکز آموزشی دولتی
P2, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20	بروز برخی مسائل فرهنگی و اجتماعی
P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20	جدی نگرفتن دوره‌های آموزشی توسط دانش‌آموزان
P2, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20	محدودیت‌های مالی مراکز آموزشی
P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20	اطمینان پایین شرکت‌کنندگان نسبت به امنیت اطلاعات آن‌ها در چنین محیط‌هایی
P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20	امکان بالای ترک دوره‌ها در مقایسه با کلاس‌های حضوری
P1, P2, P4, P6, P8, P9, P10, P13, P15, P16, P17, P18, P19, P20	مشکلات احتمالی شرکت‌کنندگان هنگام ثبت‌نام برخط
P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20	اغراق در اثربخشی فناوری برای بهبود یادگیری
P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20	متأثر بودن کیفیت کلاس‌های ارائه‌شده از وضعیت اقتصادی کل کشور
P1, P4, P6, P7, P8, P10, P13, P15, P16, P17, P18, P19, P20	نگرانی دانش‌آموزان از دائمی نبودن چنین دوره‌هایی
P1, P2, P3, P5, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20	هزینه بالای اجرا و نگهداری
P2, P4, P5, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P18, P19, P20	کمبود فناوری و زیرساخت‌های مورد نیاز
P1, P2, P3, P5, P6, P7, P9, P10, P12, P15, P16, P18, P20	سواد رایانه‌ای پایین برخی از معلمان و دانش‌آموزان

۵. بحث و بررسی

همان‌گونه که در قسمت‌های پیشین گفته شد، روش مورد استفاده جهت جمع‌آوری اطلاعات در خصوص موضوع پژوهش، مصاحبه عمیق و ساختارنیافته است و اطلاعات حاصل از اجرای مصاحبه با متخصصان و دست‌اندرکاران انتخاب‌شده با استفاده از روش کیفی تحلیل محتوا، تجزیه و تحلیل شدند؛ که نتیجه آن استخراج مقوله‌های متفاوتی در خصوص مفاهیم (محتوای اصلی پژوهش) نقاط قوت، ضعف، تهدیدها و فرصت‌ها است. با توجه به مطالب ذکرشده در جدول ۱، ۲۰ کد یا مقوله به‌عنوان نقاط قوت، ۱۲ مقوله به‌عنوان نقاط ضعف، ۸ مقوله به‌عنوان فرصت‌های موجود و در نهایت ۱۶ مقوله به‌عنوان تهدیدهای موجود در آموزش و یادگیری الکترونیکی در آموزش زبان انگلیسی در ایران وجود داشت. پس از طی مراحل گفته شده در قسمت‌های پیشین و استخراج تمامی مقوله‌های مرتبط با نقاط قوت، ضعف، تهدیدها و فرصت‌ها در آموزش و یادگیری الکترونیکی در آموزش زبان انگلیسی در ایران، مرحله بعد تدوین راهبرد با استفاده از روش

ماتریس SWOT می‌باشد. آن‌چنان که در شکل ۱ نشان داده شده، یک ماتریس SWOT شامل چهار نوع راهبرد، بر مبنای چهار بعد این ماتریس است. در ادامه این بخش ابتدا به معرفی این چهار نوع راهبرد پرداخته شده، سپس با مراجعه به مطالعات انجام‌شده و مصاحبه با متخصصان و دست‌اندرکاران، راهبردهای تدوین‌شده ذیل این چهار راهبرد، ذکر شده‌اند. در هر کدام از این چهار راهبرد سعی شده است بهترین مواردی آورده شود که در حوزه آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی، بهترین نتایج را برای سازمان آموزش و پرورش کشور در مقطع متوسطه دوم داشته باشد.

راهبردهای SO

در اجرای راهبردهای SO سازمان با استفاده از نقاط قوت داخلی می‌کوشد از فرصت‌های خارجی بهره برداری نماید. سازمان‌ها برای رسیدن به وضعیت SO اغلب از ترکیبی از راهبردهای نقاط ضعف-فرصت‌ها (WO)، نقاط قوت-تهدیدها (ST) یا نقاط ضعف-تهدیدها (WT) استفاده می‌کنند. هنگامی که سازمان دارای نقاط ضعف عمده باشد، می‌کوشد این

نقاط ضعف را از بین ببرد یا آن‌ها را به نقاط قوت تبدیل کند. همچنین، وقتی یک سازمان با تهدیدهای عمده مواجه می‌شود، می‌کوشد به نحوی خود را از آن‌ها برهاند و شرایط را به گونه‌ای درآورد که بتواند بیشتر توجه خود را به بهره‌برداری از فرصت‌ها معطوف نماید. مثلاً برای بسیاری از سازمان‌ها فرصت‌های زیادی وجود دارد که بتوانند با استفاده از فناوری پیشرفته از نظام‌های ارتباطی بی‌سیم استفاده نمایند. راهبردهای مؤثر در این بعد آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی با توجه به مصاحبه‌های صورت گرفته و نتایج به دست آمده می‌توانند به‌قرار زیر باشند:

تهیه زیرساخت‌های مناسب برای تعامل معلمان و دانش‌آموزان در انجام فعالیت‌ها

رسیدن به یک دید جامع و استفاده از برنامه‌ریزی‌های بلندمدت در جهت توسعه و دستیابی به چشم‌انداز مشترک در خصوص آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس ایران ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری برای نوآوری و توسعه در زمینه آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس ایران ایجاد کتابخانه‌های برخط برای معلمان و دانش‌آموزان به منظور دسترسی به منابع آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در دسترس بودن دائمی دوره‌های آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی برای دانش‌آموزان با هدف دستیابی به شیوه‌های یادگیری منعطف

مجهر کردن همه مناطق به اینترنت پرسرعت به منظور افزایش دسترسی معلمان و دانش‌آموزان به منابع یادگیری الکترونیکی

استفاده صحیح و بهینه از بودجه تخصیصی در خصوص توسعه زیرساخت‌های لازم و استفاده از سایر روش‌های تأمین مالی، مثل جلب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در زمینه آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس ایران برگزاری جلسات توجیهی توسط کارشناسان و متخصصان و دست‌اندرکاران آموزش و پرورش برای مسئولین آموزش و پرورش و معلمان و دانش‌آموزان جهت آشنایی با نیازها در خصوص آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس ایران

راهبرد های WO

هدف راهبرد WO این است که سازمان با استفاده از فرصت‌های موجود در محیط خارج بکوشد نقاط ضعف داخلی را بهبود بخشد. با وجود این، سازمان در صورت عدم تأمین منابع درونی قادر به بهره‌برداری از این فرصت‌ها نخواهد بود. یکی

از راه‌های ممکن برای اجرای راهبردهای WO این است که سازمان از طریق مشارکت با سازمانی که چنین توان یا شایستگی‌ای را دارد، درصدد ایجاد این فرصت‌ها برآید یا اینکه افراد واجد شرایط را استخدام کرده و در زمینه فنون موردنظر به آن‌ها آموزش دهد. راهبردهای وضع شده در این بعد آموزش و یادگیری الکترونیکی به‌قرار زیر هستند:

سوق دادن فرهنگ آموزشی زبان انگلیسی در مدارس به سمت آموزش الکترونیکی با روش‌هایی چون ورود مباحث یادگیری الکترونیکی به کتاب‌های درسی دانش‌آموزان و آشنایی والدین با مزایای آموزش الکترونیکی

توجه ویژه به زیرساخت‌های آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس، کتابخانه‌ها و سایر اماکن مرتبط آموزشی در ایران

وضع قوانین لازم برای بهینه‌سازی آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس ایران

نظارت بر عملکرد معلمان و دانش‌آموزان حین آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی

ارائه دوره‌های تکمیلی برای آموزش زبان انگلیسی مدارس با قیمت‌های متنوع (در صورت رایگان نبودن دوره‌ها) بالا بردن اختیارات و مشارکت معلمان در آموزش زبان انگلیسی در مدارس

سرمایه‌گذاری مالی در بازار آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس ایران با هدف ارتقای این نوع آموزش

راهبردهای ST

در راهبردهای ST سعی بر آن است که با استفاده از نقاط قوت سازمان، اثرات ناشی از تهدیدهای موجود در محیط خارج کاهش یافته یا از بین بروند. درحالی‌که یک سازمان قوی الزاماً با چنین تهدیدهایی مواجه نیست، می‌تواند در صورت مواجهه با آن‌ها، از این نقاط قوت برای کاهش اثر تهدیدهای خارجی استفاده کند. راهبردهای وضع شده در این بعد آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس ایران عبارتند از:

تأمین امنیت شبکه برای حفظ اطلاعات کاربران ایجاد زیرساخت مناسب برای دوره‌های برخط آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم تخصیص بودجه مورد نیاز برای فعالیت طولانی مدت دوره‌های آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم

آموزش عمومی رایانه برای معلمان و دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم

آموزش معلمان زبان انگلیسی برای ایجاد دوره‌های برخط آموزش الکترونیکی و کاربرد محتوای الکترونیکی در این امر ریشه‌یابی عوامل و دلایل شکست برخی از تجربیات ناموفق در خصوص آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس

امکان استفاده از مراکز الکترونیکی موجود برای تمامی دانش‌آموزان در جهت آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی بهینه‌سازی آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم و کاهش هزینه‌ها

توانمندسازی نیروی انسانی سازمان‌های آموزشی، جهت آماده‌سازی آن‌ها برای آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم

راهبردهای WT

راهبردهای WT شامل نوعی حالت تدافعی می‌باشند که هدف آن‌ها کم کردن نقاط ضعف داخلی و پرهیز از تهدیدهای محیط خارجی است. هنگامی که سازمان با تهدیدهای خارجی متعددی روبرو و هم‌زمان دارای نقاط ضعف داخلی نیز باشد، ممکن است برای حفظ بقای خود در معرض کاهش فعالیت‌های سازمان قرار گیرد یا در سازمان‌های دیگر ادغام شود. راهبردهای وضع شده در این بعد برای آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم عبارتند از:

یکپارچه‌سازی مراکز آموزش الکترونیکی موجود در مؤسسه‌ها، مدارس و دانشگاه‌ها با هدف ارتقای کیفیت آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم

ایجاد ائتلاف راهبردی بین نهادهای آموزشی عمومی و خصوصی جهت بالا بردن خدمات ارائه‌شده در آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم

بهبود مستمر خدمات آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم در مقطع فعلی

استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی پیشرفته جهت ایجاد زنجیره تأمین کارآمد و اثربخش در آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم

ارائه تسهیلات و امتیازات ویژه برای استفاده از آموزش الکترونیکی (نظیر اینترنت رایگان) توسط سازمان‌های آموزشی به دانش‌آموزان و همچنین معلمان برای تشویق استفاده از آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم

ایجاد تغییرات متناسب در کاربری مراکز آموزشی برای آماده‌سازی این مراکز جهت آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم

ایجاد مشوق‌های مالی و قانونی و بسترسازی مناسب، جهت جذب هر چه بیشتر معلمان به سمت آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم

فراهم آوردن بسترهای مناسب برای مشارکت همه اعضای جامعه، در برنامه‌های توسعه آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم و پاسخگویی بهتر و شفاف‌تر آموزش و پرورش در برابر آن‌ها یافته‌های پژوهش حاضر برخی نقاط قوت و ضعف آموزش

و یادگیری الکترونیکی در آموزش و یادگیری زبان انگلیسی و همچنین فرصت‌ها و تهدیدهای این حوزه آموزشی در مقطع متوسطه دوم در ایران را روشن ساخت. این یافته‌ها تا حد زیادی با مطالعات قبلی صورت‌گرفته در این زمینه همسویی دارد.

به‌عنوان مثال، در پژوهش حاضر به نقاط قوت آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی، شامل مقوله‌هایی مانند افزایش نقش دانش‌آموزان در فرایند یادگیری، امکان بررسی و تصحیح آنی فعالیت‌های دانش‌آموزان و تنوع بالای روش‌ها، راهبردها و فرایندهای آموزشی اشاره شد که این موارد با یافته‌های کریم خانلویی و دیگران (۲۰۱۰) که در مقایسه دو روش آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی، در تدریس مهارت نگارش زبان انگلیسی به این نتیجه رسیدند که گروهی که آموزش الکترونیکی دریافت کردند، در پس‌آزمون و کیفیت حل تمرین عملکرد بهتری داشتند هماهنگی دارد. همچنین، نتایج پژوهش حاضر مبنی بر نقاط ضعف آموزش و یادگیری الکترونیکی شامل عدم آشنایی برخی مدرسان و دانش‌آموزان با آموزش و یادگیری الکترونیکی و تهدیدهای موجود در آموزش و یادگیری الکترونیکی شامل ساختار ضعیف اینترنتی و جدی نگرفتن دوره‌های آموزشی مجازی با نتایج پژوهش عالی ایران که نشان داد تفکر سنتی نسبت به آموزش در میان اساتید، پایین بودن جایگاه پژوهش و دسترسی نامناسب دانشجویان به اینترنت با کیفیت منجر به عدم بهره‌برداری مناسب از قابلیت‌های آموزش الکترونیکی در تدریس و یادگیری شده، همسو است. به‌علاوه، یافته‌های پژوهش حاضر مبنی بر آمادگی نداشتن مدرسان زبان انگلیسی در استفاده از فناوری در آموزش در نقاط ضعف موجود در آموزش و یادگیری زبان انگلیسی با مطالعه انجام گرفته توسط اقتصاد و مهرابی (۱۴۰۰) در بررسی دانش محتوایی تربیتی فناوری مدرسان زبان انگلیسی در آموزش مجازی هماهنگی دارد.

در مقایسه آثار مربوط به این حوزه در خارج از کشور نیز در اکثر موارد یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج مطالعات خارجی

یافته‌های کریم خانلویی و دیگران (۲۰۱۰) که در مقایسه دو روش آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی، در تدریس مهارت نگارش زبان انگلیسی به این نتیجه رسیدند که گروهی که آموزش الکترونیکی دریافت کردند، در پس‌آزمون و کیفیت حل تمرین عملکرد بهتری داشتند هماهنگی دارد. همچنین، نتایج پژوهش حاضر مبنی بر نقاط ضعف آموزش و یادگیری الکترونیکی شامل عدم آشنایی برخی مدرسان و دانش‌آموزان با آموزش و یادگیری الکترونیکی و تهدیدهای موجود در آموزش و یادگیری الکترونیکی شامل ساختار ضعیف اینترنتی و جدی نگرفتن دوره‌های آموزشی مجازی با نتایج پژوهش عالی ایران که نشان داد تفکر سنتی نسبت به آموزش در میان اساتید، پایین بودن جایگاه پژوهش و دسترسی نامناسب دانشجویان به اینترنت با کیفیت منجر به عدم بهره‌برداری مناسب از قابلیت‌های آموزش الکترونیکی در تدریس و یادگیری شده، همسو است. به‌علاوه، یافته‌های پژوهش حاضر مبنی بر آمادگی نداشتن مدرسان زبان انگلیسی در استفاده از فناوری در آموزش در نقاط ضعف موجود در آموزش و یادگیری زبان انگلیسی با مطالعه انجام گرفته توسط اقتصاد و مهرابی (۱۴۰۰) در بررسی دانش محتوایی تربیتی فناوری مدرسان زبان انگلیسی در آموزش مجازی هماهنگی دارد.

در مقایسه آثار مربوط به این حوزه در خارج از کشور نیز در اکثر موارد یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج مطالعات خارجی

یافته‌های کریم خانلویی و دیگران (۲۰۱۰) که در مقایسه دو روش آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی، در تدریس مهارت نگارش زبان انگلیسی به این نتیجه رسیدند که گروهی که آموزش الکترونیکی دریافت کردند، در پس‌آزمون و کیفیت حل تمرین عملکرد بهتری داشتند هماهنگی دارد. همچنین، نتایج پژوهش حاضر مبنی بر نقاط ضعف آموزش و یادگیری الکترونیکی شامل عدم آشنایی برخی مدرسان و دانش‌آموزان با آموزش و یادگیری الکترونیکی و تهدیدهای موجود در آموزش و یادگیری الکترونیکی شامل ساختار ضعیف اینترنتی و جدی نگرفتن دوره‌های آموزشی مجازی با نتایج پژوهش عالی ایران که نشان داد تفکر سنتی نسبت به آموزش در میان اساتید، پایین بودن جایگاه پژوهش و دسترسی نامناسب دانشجویان به اینترنت با کیفیت منجر به عدم بهره‌برداری مناسب از قابلیت‌های آموزش الکترونیکی در تدریس و یادگیری شده، همسو است. به‌علاوه، یافته‌های پژوهش حاضر مبنی بر آمادگی نداشتن مدرسان زبان انگلیسی در استفاده از فناوری در آموزش در نقاط ضعف موجود در آموزش و یادگیری زبان انگلیسی با مطالعه انجام گرفته توسط اقتصاد و مهرابی (۱۴۰۰) در بررسی دانش محتوایی تربیتی فناوری مدرسان زبان انگلیسی در آموزش مجازی هماهنگی دارد.

یافته‌های کریم خانلویی و دیگران (۲۰۱۰) که در مقایسه دو روش آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی، در تدریس مهارت نگارش زبان انگلیسی به این نتیجه رسیدند که گروهی که آموزش الکترونیکی دریافت کردند، در پس‌آزمون و کیفیت حل تمرین عملکرد بهتری داشتند هماهنگی دارد. همچنین، نتایج پژوهش حاضر مبنی بر نقاط ضعف آموزش و یادگیری الکترونیکی شامل عدم آشنایی برخی مدرسان و دانش‌آموزان با آموزش و یادگیری الکترونیکی و تهدیدهای موجود در آموزش و یادگیری الکترونیکی شامل ساختار ضعیف اینترنتی و جدی نگرفتن دوره‌های آموزشی مجازی با نتایج پژوهش عالی ایران که نشان داد تفکر سنتی نسبت به آموزش در میان اساتید، پایین بودن جایگاه پژوهش و دسترسی نامناسب دانشجویان به اینترنت با کیفیت منجر به عدم بهره‌برداری مناسب از قابلیت‌های آموزش الکترونیکی در تدریس و یادگیری شده، همسو است. به‌علاوه، یافته‌های پژوهش حاضر مبنی بر آمادگی نداشتن مدرسان زبان انگلیسی در استفاده از فناوری در آموزش در نقاط ضعف موجود در آموزش و یادگیری زبان انگلیسی با مطالعه انجام گرفته توسط اقتصاد و مهرابی (۱۴۰۰) در بررسی دانش محتوایی تربیتی فناوری مدرسان زبان انگلیسی در آموزش مجازی هماهنگی دارد.

یافته‌های کریم خانلویی و دیگران (۲۰۱۰) که در مقایسه دو روش آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی، در تدریس مهارت نگارش زبان انگلیسی به این نتیجه رسیدند که گروهی که آموزش الکترونیکی دریافت کردند، در پس‌آزمون و کیفیت حل تمرین عملکرد بهتری داشتند هماهنگی دارد. همچنین، نتایج پژوهش حاضر مبنی بر نقاط ضعف آموزش و یادگیری الکترونیکی شامل عدم آشنایی برخی مدرسان و دانش‌آموزان با آموزش و یادگیری الکترونیکی و تهدیدهای موجود در آموزش و یادگیری الکترونیکی شامل ساختار ضعیف اینترنتی و جدی نگرفتن دوره‌های آموزشی مجازی با نتایج پژوهش عالی ایران که نشان داد تفکر سنتی نسبت به آموزش در میان اساتید، پایین بودن جایگاه پژوهش و دسترسی نامناسب دانشجویان به اینترنت با کیفیت منجر به عدم بهره‌برداری مناسب از قابلیت‌های آموزش الکترونیکی در تدریس و یادگیری شده، همسو است. به‌علاوه، یافته‌های پژوهش حاضر مبنی بر آمادگی نداشتن مدرسان زبان انگلیسی در استفاده از فناوری در آموزش در نقاط ضعف موجود در آموزش و یادگیری زبان انگلیسی با مطالعه انجام گرفته توسط اقتصاد و مهرابی (۱۴۰۰) در بررسی دانش محتوایی تربیتی فناوری مدرسان زبان انگلیسی در آموزش مجازی هماهنگی دارد.

همسو است. به عنوان نمونه، یافته‌های پژوهش حاضر در نقاط قوت آموزش و یادگیری الکترونیکی شامل ایجاد انگیزه و تمایل در دانش‌آموزان برای یادگیری با پژوهش **مگواپر (۲۰۰۵)** که به بررسی میزان مشارکت در آموزش برخط پرداخته بود و انگیزه درونی بالا را از نقاط قوت آموزش و یادگیری الکترونیکی نشان داد مطابقت دارد. همچنین، نتایج پژوهش حاضر مبنی بر نقاط ضعف و تهدیدهای آموزش و یادگیری الکترونیکی شامل عدم انجام درست و دقیق ارزشیابی دانش‌آموزان، عدم حمایت کافی از آموزش الکترونیکی توسط مراکز ذی‌صلاح و سواد رایانه‌ای پایین برخی از مدرسان و دانش‌آموزان با نتایج پژوهش **مگواپر (۲۰۰۵)** مبنی بر مشکلات آموزش الکترونیکی شامل پایین بودن استانداردهای آموزش الکترونیکی، نبود زمان کافی، فقدان حمایت سازمانی و نهادی، فقدان آموزش و کارآموزی هماهنگ است. علاوه بر این، استخراج مقوله‌هایی مانند تمایل مدرسان و دانش‌آموزان برای مشارکت در آموزش و یادگیری الکترونیکی و تنوع بالای روش‌ها، راهبردها و فرایندهای آموزشی در آموزش و یادگیری الکترونیکی در پژوهش حاضر با یافته‌های پژوهش **هسو و چانگ (۲۰۰۹)** در بررسی دیدگاه اساتید و همچنین دانشجویان نسبت به آموزش الکترونیکی مبنی بر مثبت بودن نگرش اساتید و دانشجویان در رابطه با آموزش الکترونیکی و ضرورت امکانات و دوره‌های آموزشی بیشتر برای تقویت انگیزه دانشجویان و اساتید و همچنین ارائه محتوای چندرسانه‌ای مناسب مطابقت و هماهنگی دارد. همین‌طور، نتایج پژوهش حاضر مبنی بر نقاط قوت و ضعف و فرصت‌ها و تهدیدهای آموزش و یادگیری الکترونیکی به‌طور کلی با نتایج پژوهش **ژو و موگنی (۲۰۱۵)** که با استفاده از ماتریس SWOT به ابعاد مختلف ادغام آموزش الکترونیکی در آموزش سنتی پرداخته و نتیجه گرفتند که معلمان ادغام آموزش الکترونیکی با آموزش به روش سنتی را از نقاط قوت و فرصتی برای دانشگاه‌ها می‌دانند و وجود اشکال و نقص در سیاست‌های مربوط، عدم صلاحیت برخی از معلمان و پایین بودن سرمایه‌گذاری در این زمینه را در میان ضعف‌ها و تهدیدهای چنین ادغامی برمی‌شمارند، همسویی دارد. علاوه بر موارد ذکر شده، یافته‌های پژوهش حاضر با توجه به نقاط قوت آموزش الکترونیکی شامل مقوله‌هایی مانند تمایل مدرسان و دانش‌آموزان برای مشارکت در آموزش و یادگیری الکترونیکی با یافته‌های **واسرمن و میگدال (۲۰۱۹)** مبنی بر مثبت بودن نگرش اساتید و دانش‌آموزان به آموزش الکترونیکی هماهنگ است.

به‌طور کلی، این مشاهدات و یافته‌ها بیانگر این موضوع است که مواجهه با چالش‌های آموزش و یادگیری الکترونیکی و بهره‌برداری از نقاط قوت در این زمینه می‌تواند منجر به بهبود کارآمدی و به‌کارگیری این نوع آموزش در حوزه آموزش و یادگیری زبان انگلیسی مقطع متوسطه دوم در ایران گردد.

۶. نتیجه‌گیری

در این پژوهش به شناسایی و معرفی نقاط قوت و ضعف و فرصت‌ها و تهدیدهای آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی در مقطع متوسطه دوم در ایران پرداخته شد. شناسایی مقوله‌های مربوط به این مفاهیم می‌تواند منجر به درک عمیق‌تری از وضعیت کنونی آموزش و یادگیری آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی در مقطع متوسطه دوم در ایران شود. با توجه به مطالب ذکر شده در بخش‌های قبل می‌توان راهبردهای SO را در واقع راهبردهای تهاجمی (پیش‌رونده) در نظر گرفت که سازمان‌ها می‌کوشند تا جایگاه خود را به این وضعیت رسانده و آن را حفظ کنند. نتایج به‌دست‌آمده در این پژوهش نشان می‌دهند که راهبردهای SO در آموزش در سطح کلان‌تر و در آموزش زبان انگلیسی در مدارس دوره متوسطه دوم ایران در سطح خردتر می‌توانند به مؤسسات و سازمان‌ها کمک کنند تا خود را به این وضعیت رسانده و آن را حفظ کنند. به‌عنوان مثال، استفاده صحیح از بودجه اعطا شده در جهت توسعه زیرساخت‌های آموزش و یادگیری الکترونیکی در مقطع متوسطه دوم می‌تواند سازمان آموزش و پرورش را به وضعیت SO نزدیک‌تر کند. در وضعیت WO، که سازمان‌ها در این جایگاه از راهبردهای تغییر جهت استفاده می‌کنند، ضروری است که سازمان آموزش و پرورش با توجه به فرصت‌های موجود در خارج از سازمان، در صدد رفع نقاط ضعف موجود در آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی در مقطع متوسطه دوم برآید. به‌عنوان مثال، توجه به زیرساخت‌های آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی در مقطع متوسطه دوم علاوه بر مدارس در نهادهای دیگر مثل کتابخانه‌ها نیز صورت گیرد. همچنین با توجه به مطالعات صورت‌گرفته در پژوهش حاضر، از آنجاکه در وضعیت ST ایجاد تنوع در ارائه راهبردها مدنظر است، سازمان آموزش و پرورش می‌تواند از نقاط قوت خود استفاده کند تا تهدیدهای خارجی در آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی در مقطع متوسطه دوم را کاهش داده یا از بین ببرد. به‌عنوان نمونه، سازمان آموزش و پرورش می‌تواند با برگزاری دوره‌های برخط و آموزش کاربرد محتوای الکترونیکی در آموزش زبان انگلیسی،

Interdisciplinary Journal of Virtual

Learning in Medical Sciences ۲ (۳)، ۳۹

شفایی، مهدی. و علیاری، ناصر. (۱۴۰۱). بررسی چالش‌ها و راه کارهای آموزش مجازی درس عربی در ایام کرونا. *پژوهش*

در آموزش زبان و ادبیات عرب، ۴ (۲)، ۳۶-۲۳.

شیخی، سعید. و غلامی هره‌دشتی، سهیلا. (۱۳۹۵). نقش فناوری

اطلاعات و ارتباطات در آموزش. *مجله مطالعات آموزشی*

نما. ۴ (۲)، ۵۴-۴۸

کریم خانلویی، گیتی. پناهی، علی. و موسوی نسب، سید نورالدین.

(۲۰۱۰). مقایسه‌ی دو روش آموزش مهارت نگارش زبان

انگلیسی با استفاده از email و آموزش سنتی. *فصلنامه*

توسعه آموزش در علوم پزشکی زنجان. ۲ (۳)، ۴۷-۴۳.

مهدیون، روح‌اله. قهرمانی، محمد. فراستخواه، مقصود. و ابوالقاسمی،

محمود. (۱۳۹۰). کیفیت یادگیری در مراکز آموزش

الکترونیکی دانشگاهی؛ مطالعه ای کیفی. *تحقیقات*

کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاهی (کتابداری)، ۴۵ (۵۸)،

۷۷-۹۹.

Abras, C.N., & Sunshine, P.M. (2008).

Implementing distance learning: Theories,

tools, continuing teacher education, and

the changing distance-learning

environment. In S. Goertler & P. Winke

(Eds.), *Opening doors through distance*

language education Principles,

perspectives, and practices. CALICO

Monograph Series. 7. 175-201. Texas:

Computer Assisted Language Instruction

Consortium (CALICO).

Badri, S., & Rahbarizadeh, M H. (2008).

Strategic Pivot Formulation for Human

Resource Development at Institute for

Management and Planning Studies.

Management and Development Process,

21 (1), 60-87. [in Persian]

Compton, L. K. (2009). Preparing language

teachers to teach language online: A look

at skills, roles, and responsibilities.

Computer Assisted Language Learning,

22(1), 73-99

تهدید ناشی از عدم تسلط کافی معلمان و دانش‌آموزان بر کاربرد محتوای الکترونیکی در آموزش و یادگیری زبان انگلیسی را کاهش دهد. افزون بر این، سازمان‌هایی که در وضعیت WT هستند، راهبردهای تدافعی را به کار می‌گیرند؛ بنابراین، سازمان آموزش و پرورش نیز در صورت قرار گرفتن در این وضعیت لازم است با کمک گرفتن از نهادهای دیگر در صدد رفع نقاط ضعف خود و مقابله با عوامل تهدیدکننده خارج از سازمان برآید. به‌عنوان نمونه، سازمان آموزش و پرورش می‌تواند برای مقابله با عدم استفاده معلمان و دانش‌آموزان از محتوای الکترونیکی برای آموزش و یادگیری زبان انگلیسی در مقطع متوسطه دوم، با کمک سایر نهادهای مربوط، بستری مناسب برای مشارکت همه اعضای جامعه در برنامه‌های آموزش الکترونیکی ایجاد کند. بنابراین، به‌طور کلی، با توجه به راهبردهایی که در هر بعد ماتریس SWOT ارائه شد، می‌توان با برنامه‌ریزی دقیق و سرمایه‌گذاری در راستای اجرا و پیاده‌سازی این راهبردها از سوی وزارت آموزش و پرورش، به توسعه زیرساخت‌ها و امکانات لازم برای بهبود و ارتقاء وضعیت آموزش و یادگیری الکترونیکی زبان انگلیسی در مقطع متوسطه دوم پرداخت.

منابع

ابراهیمی، مرضیه. عالیشاه، فرشته. و زمانی پور، فاطمه. (۱۴۰۰).

شناسایی و تحلیل فرصت‌ها و چالش‌های آموزش مجازی

از منظر دانشجویان. *رویکردهای نوین آموزشی*. ۱۶ (۲)،

۳۲-۱۵.

اقتصاد، سوده. و مهرابی، مرضیه. (۱۴۰۰). بررسی محتوایی

تربیتی فناوری مدرسان زبان در آموزش مجازی در ایران:

مورد مدرسان زبان فرانسه و انگلیسی. *پژوهش‌های*

زبان‌شناختی در زبان‌های خارجی. ۱۱ (۳)، ۳۴۷-۳۵۵.

بدری، صاحب. و رهبری‌زاده، محمدحسین. (۱۳۸۷). تدوین

محورهای راهبردی توسعه منابع انسانی مؤسسه عالی

آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی. *فصلنامه فرایند*

مدیریت و توسعه. ۲۱ (۱)، ۸۷-۶۰.

دشتستانی، سید رضا. و کریمی، حسین. (۱۳۹۸). بررسی مهارت‌های

فنی، آموزشی و ارزیابی معلمان ایرانی در دوره‌های آنلاین

زبان انگلیسی. *پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبان‌های*

خارجی. ۹ (۳)، ۸۳۰-۸۱۵.

زمانی، بی‌بی عشرت. و مدنی، سید احمد. (۱۳۹۰). راهبردهای

افزایش کارایی و اثر بخشی اساتید در آموزش‌های مجازی.

- Faculty Reflection on the Application of Web 2.0 in University of Kurdistan. *EdMedia+ Innovate Learning*. 753-759. Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).
- Goli, I.; Azadi, H.; Nooripoor, M.; Baig, M.B.; Viira, A.-H.; Ajtai, I.; Özgüven, A.I. Evaluating the Productivity of Paddy Water Resources through SWOT Analysis: The Case of Northern Iran. *Water* 2021, 13, 2964. <https://doi.org/10.3390/w13212964>
- Horton, W., & Horton, k. (2003). *E-learning Tools and Technologies*. Wiley publishing. First edition.
- Hsu, C., & Chang, I. (2009). Design Faculty and Students Perspectives and Attitudes toward Web-based Instruction and Platform Design. *Asian Journal of Health and Information Sciences*, 4 (2-3), 124-142.
- Karimkhanlou, G., Alipanahi, F., & Mousavi Nasab, SN. (2010). A Comparative Study of Teaching Writing Skills Using Traditional Versus Email Techniques. *Journal of Medical Education Development*, 2(3), 43-47. magiran.com/p786796 [in Persian]
- Khalilia, W. (2020). Attitudes and Challenges towards E-Learning System in Time of Covid-19 from the Perspective of Al-Istiqal University Students. *Elixir Edu. Tech*, 145, 54676-54682.
- Kotler, P. (1988). *Marketing Management: Analysis, Planning, Implementation, and Control*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Kurttila, M., Pesonen, M., Kangas, J., & Kajanus, M. (2000). Utilizing the analytic hierarchy
- Cooper, R. (2004). *E-learning in the world*. London: Falmer
- Dashtestani, R., & Karami, H. (2019). An analysis of Iranian online EFL teachers' technological, pedagogical, and evaluation skills. *Journal of Foreign Language Research*. 9(3). 815-830. [in Persian]
- Ebrahimi, M., Alishah, F., & Zamanipour, F. (2021). Identify and analyze the opportunities and challenges of students' virtual education. *New Educational Approaches*, 16(2), 15-32. [in Persian]
- Eghtesad, S., & Mehrabi, M. (2021). Investigating Iranian Virtual Language Instructors' Technological Pedagogical Content Knowledge: The Case of English and French Language Instructors. *Journal of Foreign Language Research*. 11 (3). 347-355
- Fadzil, N. F. M., Samad, P. N. S. N., Nawawi, A. F. M., Pandi, N. Z. M., & Puteh, F. (2022). Towards a High Standards of Excellence in Malaysia's Higher Education Institutions: Obstacles and Enablers. *Journal of Administrative Science*, 19(2), 162-192.
- Fardani, I., Agustina, I. H., & Jauzi, F. A. (2020). Implementing SWOT analysis in engineering education. In *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*. 830 (3), 032066. IOP Publishing.
- Galloway, I. D. (1990). Strategic management in public sector research organisations: a critical review. *International Journal of Public Sector Management*. 3(1). <https://doi.org/10.1108/09513559010138316>
- Gholami, K., & Zarei, A. (2011). Virtual Education in Iran's Higher Education:

- Educational Studies, Aja University of Medical Science*, 4 (2). 48-54. [in Persian]
- Stewart, R. A., Mohamed, S., & Daet, R. (2002). Strategic implementation of IT/IS projects in construction: a case study. *Automation in construction*, 11(6), 681-694.
- Tafazoli, D., & Picard, M. (2020). Guest Editorial: Technology in Language Education. *Iranian Distance Education*, 2 (2), 1-2.
- Tafazoli, D. (2022). English Language Teachers' Attitudes Towards Computer-Assisted Language Learning: SWOT Analysis in Spain. In *English Language Teaching: Policy and Practice across the European Union* (pp. 277-294). Singapore: Springer Nature Singapore.
- Tucker, JP., & Gentry, GR. (2009). Developing an e-learning strategy in higher education, *Foresight*. 11 (2), 43-49.
- UNESCO. 2002. Open and Distance Learning Trends, Policy and Strategy Considerations. France: UNESCO: Division of Higher Education.
- Wasserman, E., & Migdal, R. (2019). Professional Development: Teachers' Attitudes in Online and Traditional Training Courses. *Online Learning*, 23(1), 132-143.
- Welsh, E., Wanberg, C., Brown, K., & Simmering, M. (2003). E-learning: Emerging uses, empirical results and future directions. *International Journal of Training and Development*. 7. 245 - 258. 10.1046/j.1360-3736.2003.00184. x.
- Zamani, B E., Madani, S A. (2011). Guidelines for Increasing the Efficiency and Effectiveness of Teachers in Virtual Education, *Interdisciplinary Journal of process (AHP) in SWOT analysis—a hybrid method and its application to a forest-certification case. Forest policy and economics*, 1(1), 41-52.
- Leiber, T., Stensaker, B., & Harvey, L. C. (2018). Bridging theory and practice of impact evaluation of quality management in higher education institutions: a SWOT analysis. *European Journal of Higher Education*, 8(3), 351-365.
- Liu, Y., & Wang, H. (2009). A comparative study on e-learning technologies and products: from the East to the West. *Systems Research and Behavioral Science: The Official Journal of the International Federation for Systems Research*, 26(2), 191-209.
- Maguire, L. L. (2005). Literature review—faculty participation in online distance education: Barriers and motivators. *Online journal of distance learning administration*, 8(1), 1-16.
- Mahdioun, R., Ghahramani, M., Farasatkah, M., & Abolghasemi, M. (2012). Learning quality and factors affecting that in virtual higher education institutions: with phenomenology approach. *Journal of Academic Librarianship and Information Research*, 45(58), 77-99. [in Persian]
- Shahzad, A., Hassan, R., Aremu, A. Y., Hussain, A., & Lodhi, R. N. (2021). Effects of COVID-19 in E-learning on higher education institution students: the group comparison between male and female. *Quality & quantity*, 55(3), 805-826.
- Sheikhi, S., Gholami Haredashti, S. (2016). The Role of Information and Communication Technology in Education, *Journal of*

Virtual Learning in Medical Sciences.
2(3), 39.

Zhang, D., & Nunamaker, J. F. (2003). Powering E-learning in the New Millennium: An Overview of E-learning and Enabling Technology. *Information systems frontiers*, 5(2), 207-218.

Zhu, C., & Justice Mugenyi, K. (2015) A SWOT analysis of the integration of e-learning at a university in Uganda and a university in Tanzania, Technology. *Pedagogy and Education*, 24(5), 1-19, DOI: [10.1080/1475939X.2015.1093537](https://doi.org/10.1080/1475939X.2015.1093537)